T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 14
KARAR NO : 2015 / 14
KARAR TR : 01.06.2015

ÖZET: Asker kişi sanık hakkında, Jandarma Karakol Komutanlığına ait olan ve askerieşya olarak envanter defterine kayıtlı bulunan cep telefonunu çaldığı ileri sürülerek, Askeri Ceza Kanunu'nun 131/1. maddesinde düzenlenen "askeri eşyayı çalmak" suçu nedeniyle ceza-landırılması istemiyle açılan kamu davasının ASKERİ YARGI yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : E.Ü.

O L A Y : Alucra/Giresun İlçe Jandarma Komutanlığıemrinde görevli sanık J.Er E.Ü.'nin, 25-28.10.2013 tarihleri arasında tam olarak tespit edilemeyen bir zaman diliminde, Alucra İlçe Jandarma Komutanlığına UYAP sorgusu yapılabilmesi için teslim edilen ve envanter kaydı bulunan 357006041159217 İMEİ numaralı, Nokia C5-00 marka model cep telefonunu, kimsenin bulunmadığı bir sırada, 2. Asayiş Tim Komutanı J.Üçvş. Eray Özşenol'un odasındaki masanın üst çekmecesinden kullanmak maksadıyla aldığı, böylece sanığın UYAP sorgu telefonu olarak kullanılan karakola ait cep telefonunu kullanma maksadı ile almak suretiyle "askeri eşyayı çalmak" suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 131/1. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle 3.Ordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 28.04.2014 gün ve E:2013/960, K:2014/181 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

3.ORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 06.08.2014 gün ve E:2014/256, K:2014/201 sayıyla, "askeri eşya" kavramından, askeri hizmetin ifası için tahsis edilen ve Ordunun elinde (envanterinde) bulunan, yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin mülkiyetinde olan tüm eşyaları anlamak gerektiği, doktrinde de "askerî eşya" nın, mülkiyeti Devlete ait olan ve kullanılması Türk Silahlı Kuvvetlerine bırakılan eşya olarak tanımlandığı, suçun maddi unsurunun, askerlik hizmetine tahsis edilmiş eşyaların askerlik hizmetlerinde kullanılmasının sağlanması için haksız mal edinmelerin önlenmesi, manevi unsurunun ise, failin bilerek ve isteyerek, askerlik hizmetine tahsis edilmiş eşyaların çalınması kastı altında hareket etmesi olduğu, Alucra İlçe Jandarma Komutanlığında UYAP sorgusu yapılması faaliyetinin ise adli hizmet kapsamında bulunduğu, suça konu telefon ile, Adalet Bakanlığı Ulusal Yargı Ağı Programına uygulamalar üzerinden bağlanılarak, devriye veya olay esnasında karşılaşılan şüpheli şahısların T.C Kimlik bilgilerinin girilerek şahıs hakkında Mahkemeler veya Cumhuriyet Savcılıkları tarafından yakalama emri bulunup bulunmadığının kontrolünün yapıldığı, telefonun aramalara kapalı olduğu, şahıs sorgulamadan başka bir kullanımının bulunmadığı,
Alucra İlçe Jandarma Komutanlığı ile yapılan yazışmada, telefonun askeri hizmetlerde kullanıl-madığı, mülki ve adli görevlerin ifası için kullanılmakta olduğunun belirtilerek bu hususun açıkça ortaya konduğu, aynı zamanda söz konusu telefonun askeri malzeme niteliği taşıdığı, Giresun İl Jandarma Komutanlığı 828 numaralı Taşınır Mal saymanlığınca Alucra İlçe Jandarma Komutanlığına zimmetlendiğinin de belirtildiği, ancak; Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinde UYAP sorgusu faaliyeti için bu tarzda bir telefon kullanılmadığı, İçişleri Bakanlığına bağlı sadece eğitimleri Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde gerçekleşen Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde bulunduğu, dolayısıyla askeri bir hizmet kapsamında değil tamamen adli hizmetin kapsamında bir faaliyet olduğu, karakolda bulunan ve adli hizmete tahsis edilen bir cep telefonunun kaybolmaması, kayıt altında tutulması ve takibinin yapılması gibi nedenlerle zimmete kaydedilmesinin Jandarmanın adli görevleri kapsamında olduğu hususunu değiştirmediği, burada asıl önemli olan hususun cep telefonunun hangi amaç kapsamında kullanılmasının olduğu, UYAP sorgulamasını kolluk faaliyeti kapsamında yapan bir polis memurunun aynı eylemi yaptığında nitelikli hırsızlık suçundan, yine kolluk faaliyeti ve adli görevlerin kapsamında UYAP sorgulamasını yapan Jandarma personelinin eyleminin sadece telefonun karakol envanterinde kayıtlı olması sebebiyle askeri eşyayı çalmak suçundan yargılanması, eylemin iki farklı yargı kolunda yargılanmasına neden olup farklı cezalar alma ihtimalinin yargıya güven ilkesini sarsacağı açıklanarak, Jandarmanın adli görevi kapsamında kullanılan telefonunun çalınması eyleminin askeri eşyayı çalmak suçunu değil, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 142/1-a maddesinde düzenlenen nitelikli hırsızlık suçunu oluşturacağı, sanığın yargılama sırasında terhis edildiği ve askeri mahkemede yargılanmasını gerektiren ilginin kesildiği, sanığa yüklenen "hırsızlık" suçuna uygun eyleminin askeri suç olmadığı ve askeri bir suça bağlı bulunmadığı nedeniyle yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik

kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Alucra Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

ALUCRA ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 14.01.2015 gün ve E:2015/1, K:2015/6 sayısuç tarihinde asker kişi olan sanığa yüklenen, Alucra Jandarma Karakol Komutanlığına ait olan ve askeri eşya olarak envanter defterine kayıtlı bulunan cep telefonunu çalmak eyleminin, suça konu telefonun askeri eşya, sahibinin de Jandarma teşkilatı olduğu nedeniyle, Askeri Ceza Kanunu'nun 131/1. maddesindeki "askeri eşyayı çalmak " suçunu oluşturduğu açıklanarak, sanığı yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeden kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, aynı Mahkemece, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler; Ahmet KARADAVUT, Şuayip ŞEN, Kenan YUMUŞAK, Haluk ZEYBEL, Yusuf Tamer ÇETİN ve Mehmet AVCIOĞLU'nun katılımlarıyla yapılan 01.06.2015 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un askeri yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Eser Cihat POYRAZ'ın davanın çözümünün askeri yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Anayasanın "askeri yargı" yı düzenleyen 145 nci maddesinde asker kişilerin "askeri mahallerde" işledikleri suçlara bakmanın askeri mahkemelerin görevinde olduğu belirtilmişken; 12.9.2010 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilip, 23.9.2010 gün ve 27708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5982 sayılı Yasa'nın 15. maddesi ile yapılan değişiklik ile maddenin birinci fıkrasında, "Askeri yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askeri mahkemelerde yargılanamaz"denilmek suretiyle "askeri mahallerde" unsuru madde metninden çıkarılmıştır.

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmekte iken, maddenin "….askeri mahallerde…." ibaresi Anayasa Mahkemesi'nin 26.6.2012 tarih ve 28335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 15.3.2012 gün ve E:2011/30, K:2012/36 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Aynı Yasa'nın 13.10.1996 gün ve 22786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4191 sayılı Yasa'yla değişik 17. maddesinde; "askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması halinde askeri mahkemenin görevi sona erer" denilmekte iken, maddenin "... ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması ..." tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin 11.3.2000 gün ve 23990 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1.7.1998 gün ve E:1996/74, K:1998/45 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Buna göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak yüklenen suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması halinde, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği açıktır. İptal kararı nedeniyle, sanık hakkında kamu davasının açılmış olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, suça konu 357006041159217 İMEİ numaralı, Nokia C5-00 marka model cep telefonunun, Alucra İlçe Jandarma Komutanlığ envanterinde kayıtlı olduğu, askeri malzeme niteliği taşıdığı, Giresun İl Jandarma Komutanlığ 828 numaralı Taşınır Mal Saymanlığınca Alucra İlçe Jandarma Komutanlığına zimmetlendiği, askeri hizmetlerde kullanılmadığı, mülki ve adli görevlerin ifası için kullanıldığının, dosya içinde mevcut Alucra İlçe Jandarma Komutanlığı'nca, 3.Ordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'na 28.1.2014 günlü yazısı ile bildirildiği anlaşılmıştır.

Yerleşik Askeri Yargıtay kararlarının incelenmesinden, ordunun envanterinde olan eşyanın askeri eşya kapsamında değerlendirildiği, doktrinde mülkiyeti devlete ait olan ve kullanılması Silahlı Kuvvetlere bırakılan eşya olarak tanımlandığının da kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında, askeri yargı yerince verilen görevsizlik kararında, suça konu telefonun askeri hizmetlerde kullanılmadığı, mülki ve adli görevlerin ifası için kullanılmakta olduğunun belirtilerek, Jandarmanın adli görevi kapsamında kullanılan telefonunun çalınması eyleminin askeri eşyayı çalmak suçunu değil, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 142/1-a maddesinde düzenlenen nitelikli hırsızlık suçunu oluşturacağı, sanığın yargılama sırasında terhis edildiği ve askeri mahkemede yargılanmasını gerektiren ilginin kesildiği, sanığa yüklenen "hırsızlık" suçuna uygun eyleminin askeri suç olmadığı ve askeri bir suça bağlı bulunmadığı nedeniyle sanığı yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesine yer verilmiş ise de; dosyanın incelenmesinde, Alucra İlçe Jandarma Komutanlığı yazısından, söz konusu telefonun Alucra İlçe Jandarma Komutanlığı envanterinde kayıtlı olduğu, askeri malzeme niteliği taşıdığı, Giresun İl Jandarma Komutanlığı 828 numaralı Taşınır Mal Saymanlığınca Alucra İlçe Jandarma Komutanlığına zimmetlendiğinin bildirilmesi karşısında, telefonun mülki ve adli görevlerin ifası için kullanılmasının "askeri eşya" olma özelliğini değiştirmeyeceği, kaldı ki jandarmanın mülki ve askeri görevlerin ifası sırasında askeri vasıta, silah, muhtelif eşya gibi "askeri eşya" ları da kullanmak durumunda olduğu, ifa edilen görev ne olursa olsun, bu malzemenin askeri eşya olma niteliklerinin değişmesine imkan bulunmadığı, bu nedenle adli yargı yerince verilen görevsizlik kararının gerekçesinde, Alucra Jandarma Karakol Komutanlığına ait olan ve askeri eşya olarak envanter defterine kayıtlı bulunan cep telefonunu çalmak eyleminin, suça konu telefonun askeri eşya, sahibinin de Jandarma teşkilatı olduğu nedeniyle, Askeri Ceza Kanunu'nun 131/1. maddesindeki "askeri eşyayı çalmak" suçunu oluşturabileceğinindeğerlendirildiği gözetildiğinde, Alucra Asliye Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararı hukuka uygun bulunmuştur.

Bu durumda, sanığa yüklenen eylemin 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun131/1. maddesinde düzenlenen suçlar kapsamında kaldığı, bu nedenle "askeri suç" olduğu açıktır.

353 sayılı Yasa'nın 17. maddesinde, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevinin değişmeyeceği, ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması durumunda, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği düzenlenmiş bulunduğundan ve somut olayda sanık hakkında yukarıda anlatıldığı şekilde askeri suça uygun olduğu kabul edilen eylemi nedeniyle açılan kamu davasının 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi uyarınca askeri yargı yerinde görülmesi ve 3. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ASKERİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle3. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin06.08.2014 gün ve E:2014/256, K:2014/201 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 01.06.2015 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Ahmet KARADAVUT	Şuayip ŞEN	Kenan YUMUŞAK

Üye	Üye	Üye
Haluk ZEYBEL	Yusuf Tamer ÇETİN	Mehmet AVCIOĞLU